

ZESTAW POMIAROWY MĘTNOŚCI CIECZY

INSTRUKCJA OBSŁUGI

typ: M1900

wykonanie: z wyjściem prądowym i przekaźnikowym

Wrocław 2015

Dziękujemy za wybór produktu naszej firmy.
Firma **DI-BOX** gwarantuje wysoką jakość
zakupionego przez Państwa sprzętu
i prawidłowe jego działanie.

Okres gwarancji na zakupiony przez Państwa zestaw pomiarowy wynosi: **12 miesięcy**
– sonda pomiarowa, **18 miesięcy** – przetwornik.

Niniejsze urządzenie spełnia wszelkie wymogi w zakresie zgodności z
normami dla urządzeń cyfrowych klasy B.

Niniejsza instrukcja została wydana tylko w celach informacyjnych. Wszystkie zawarte
w niej informacje mogą ulec zmianie. Firma **DI-BOX** nie odpowiada za żadne
szkody pośrednie lub bezpośrednie, powstałe w wyniku korzystania z tej instrukcji.

BHP

Montaż, uruchomienie, obsługa, konserwacja i naprawy mogą być
wykonywane wyłącznie przez wykwalifikowaną obsługę, zgodnie z obowiązującymi
zasadami bezpieczeństwa.

Urządzenie jest bezpieczne i pracuje poprawnie, gdy jest prawidłowo
transportowane, przechowywane, instalowane, uruchamiane, obsługiwane
i konserwowane. Produkt powinien być używany zgodnie z instrukcją
obsługi.

BHP

Nieprawidłowa obsługa może spowodować doznanie obrażeń osobistych lub
poważne uszkodzenie przyrządu!

DI-BOX

Zakład Aparatury Kontrolno-Pomiarowej i Automatyki Przemysłowej

ul. Szczecińska 11a 54-517 Wrocław
tel. 071 353 86 55, 602 48 44 77 fax. 071 353 86 54
info@di-box.com.pl www.di-box.com.pl/

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE WSTĘPNE	3
2. DANE TECHNICZNE	3
2.1. Miernik mętności M1900	3
3. INSTALACJA ZESTAWU POMIAROWEGO	4
3.1. Zalecenia montażowe / instalacyjne	4
3.2. Podłączenie przewodów do przetwornika M1900	6
3.3. Schemat połączeń elektrycznych przetwornika M1900	7
4. OBSŁUGA PRZYRZĄDU	7
4.1. Wyświetlacz urządzenia	7
4.2. Kalibracja toru pomiarowego mętności	8
4.3. Ustawienie zakresu pomiarowego i prądu wyjściowego	9
4.4. Ustawienie progu przekąźnika MAX i jego histerezy	10
5. ZALECENIA EKSPLOATACYJNE	11

1. INFORMACJE WSTĘPNE

Zestaw pomiarowy służy do ciągłego pomiaru i kontroli mętności cieczy w oparciu o światło rozproszone (metoda nefelometryczna). Pomiar dokonywany może być zarówno w zbiornikach jak i w warunkach przepływu.

Zestaw składa się z:

- Mikroprocesorowego przetwornika M1900
- Sondy mętności 7530

2. DANE TECHNICZNE

2.1. Miernik mętności M1900

- **Współpraca z sondą pomiarową:**
7530 SSN-T – nefelometryczna sonda mętności
- **ZAKRESY POMIAROWE w odniesieniu do pola odczytowego:**
- w jednostkach NTU: 0...1000 NTU
- **ZAKRESY POMIAROWE w odniesieniu do prądu wyjściowego:**

Pomiar – zakres:	Prąd wyjściowy – ustawiany zakres:
0-250 NTU	0/4 – 20 mA, obciążenie 750 Ω max
0-500 NTU	0/4 – 20 mA, obciążenie 750 Ω max
0-750 NTU	0/4 – 20 mA, obciążenie 750 Ω max
0-1000 NTU	0/4 – 20 mA, obciążenie 750 Ω max

wyjście przekaźnikowe MAX

z regulowaną histerezą w zakresie obciążalności 230V, 3A

→ **DOKŁADNOŚĆ POMIARU**

mętność 1%
rozdzielczość 0,1 NTU

→ **WZORCOWANIE PRZYRZĄDU**

W dowolnym roztworze o znanym NTU z zakresu 0...1000

→ **SYGNAŁY WYJŚCIOWE** (galwaniczna separacja od wejścia):

Prąd wyjściowy dla torów tlenu: 0...20mA, obciążenie 750 Ω max.
4...20mA, obciążenie 750 Ω max.

→ **INNE DANE:**

Zasilanie: ~230V, 50Hz
Pobór mocy: ≤ 10 VA
Masa: ~1,5 kg
Materiał: ABS
Klasa ochronności: IP65
Zakres temp. pracy (bez szafki ochr.): -10 do 55 °C

3. INSTALACJA ZESTAWU POMIAROWEGO

3.1. Zalecenia montażowe / instalacyjne

- Elementy pomiarowe wymagają zachowania odpowiedniej staranności w eksploatacji. Należy je chronić przed uszkodzeniem.
- Lokalizację punktów pomiarowych należy wybrać tak, aby pomiar był reprezentatywny.
- W celu zapewnienia bezpieczeństwa obsługi (np. podczas uruchamiania, konserwacji i czyszczenia), zestaw należy zamontować w łatwo dostępnym miejscu.
- Instalacja przyrządu musi odpowiadać zasadom kompatybilności elektromagnetycznej. Wpływ zakłóceń innych urządzeń na pracę zestawu pomiarowego musi zostać **bezwzględnie wyeliminowany!**

PRZETWORNIK POMIAROWY

- Zalecane jest stosowanie zadaszenia przetwornika chroniącego przed bezpośrednim wpływem czynników atmosferycznych (np. przed opadami deszczu i śniegu) lub instalacja w szafce ochronnej.
- **BHP** W celu zapewnienia bezpieczeństwa obsługi (np. podczas uruchamiania, konserwacji i czyszczenia), przetwornik należy zamontować w łatwo dostępnym miejscu.
- Wszystkie połączenia przewodów elektrycznych należy poprowadzić tak, aby uniemożliwić ich uszkodzenie mechaniczne oraz wpływ zakłóceń pochodzących od innych przewodów elektrycznych.

Rys. Wymiary przetwornika i rozstaw otworów pod śruby mocujące

SONDA POMIAROWA

- Sondy są urządzeniami pomiarowymi i wymagają zachowania odpowiedniej staranności w eksploatacji. Należy mieć na uwadze, aby okna pomiarowe sond nie były narażone na uszkodzenie.
- Sonda pomiarowa – zależnie od wersji – może być zanurzona w zbiorniku, w którym dokonywany jest pomiar (należy w tym przypadku używać do tego specjalnej głowicy zanurzeniowej np. MZ190 przytwierdzonej do zbiornika, w celu uzyskiwania powtarzalności pomiaru) lub zainstalowana w głowicy przepływowej MP190 lub APC190 dopasowanej do średnicy rurociągu.
- **!** Wskazania sondy są zależne od warunków oświetlenia zewnętrznego.
- W przypadku zanurzenia w zbiorniku reakcyjnym odległość od ścian bocznych i dna zbiornika nie powinna być mniejsza niż 50cm. W warunkach przepływu zalecana średnica rurociągu > DN100.

Uwagi dotyczące funkcjonowania przyrządu

Celem zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przyrządu, prosimy postępować zgodnie z instrukcją obsługi.

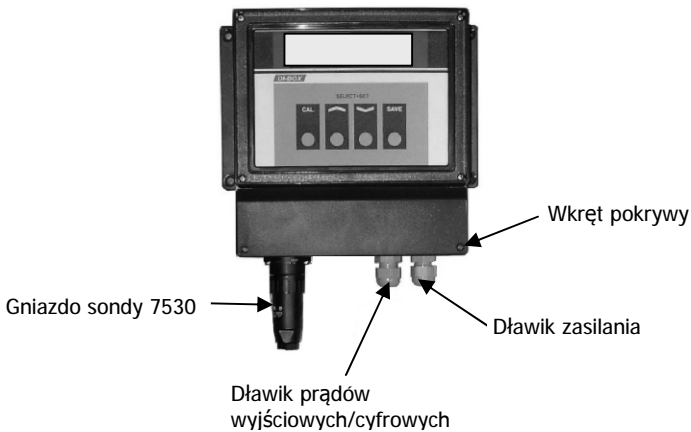
3.2. Podłączenie przewodów do przetwornika M1900

Aby podłączyć przewody sygnałowe, wyjściowe i zasilające do listwy zaciskowej przetwornika, według schematu elektrycznego (pkt 3.3.), należy:

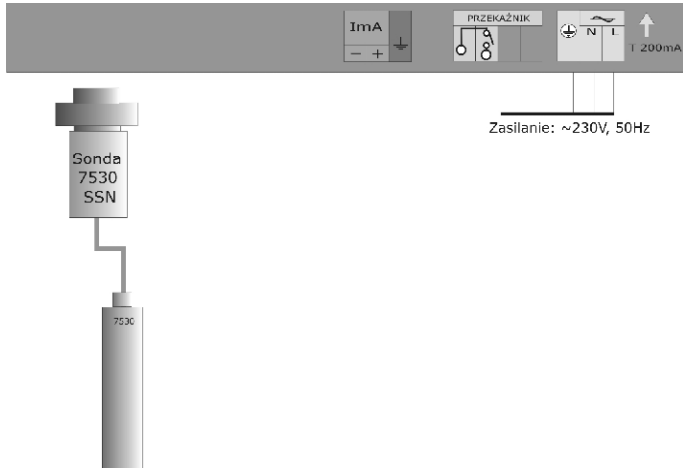
- Odkręcić dwa wkręty widoczne na płycie czołowej.
- Wsunąć przewody sygnałowe, zasilające i wyjściowe do odpowiednich dławików.
- Podłączyć przewody do listwy zaciskowej i unieruchomić je w przykręcając dławiki do oporu.

BHP

Wszystkie połączenia elektryczne dokonywać przy **wyłączonym zasilaniu** przetwornika pomiarowego! W czasie dokonywania połączeń przewodów do listw zaciskowych nie dotykać palcami styków listw (stosować wkrętaki z izolacją, przewody trzymać za izolację).

3.3. Schemat połączeń elektrycznych do przetwornika M1900

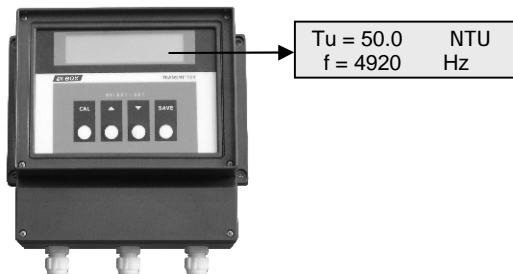
! Instalacja przyrządu musi odpowiadać zasadom kompatybilności elektromagnetycznej.

! Wpływ zakłóceń innych urządzeń na pracę przepływowomierza, musi zostać bezwzględnie wyeliminowany!

4. OBSŁUGA PRZYRZĄDU

4.1. Wyświetlacz urządzenia

Do komunikacji z użytkownikiem służy 4-przyciskowa klawiatura oraz wyświetlacz ciekłokrystaliczny.

Po podłączeniu zestawu pomiarowego wg schematu elektrycznego (rozdz. 3.3), na wskaźniku przetwornika wyświetlone zostaną: wskazania mętności w jednostkach NTU i odpowiadająca aktualnej mętności wartość sygnału częstotliwościowego z sondy:

$T_u = 50.0$	NTU
$f = 4920$	Hz

Wartości przedstawione na rysunku są przypadkowe.

Po dokonaniu prawidłowych połączeń i włączeniu zasilania, fabrycznie zaprogramowany przetwornik pomiarowy automatycznie rozpoczyna cykl pomiarowy. Jeśli jednak istnieje konieczność przeprowadzenia kalibracji, należy tego dokonać wg poniższych wskazówek.

4.2. Kalibracja toru pomiarowego mętności

Przyrząd jest fabrycznie wykalibrowany dla dostarczonej sondy mętności i w normalnej pracy nie ma potrzeby dokonywania ponownej kalibracji zestawu. W niektórych przypadkach, np. w celach kontrolnych należy dokonać jednopunktowej kalibracji, wg następujące procedury:

- Sondę pomiarową zanurzyć w naczyniu wypełnionym roztworem o znanej mętności, zwracając uwagę, aby nie uszkodzić elementów optycznych sondy. Zachować min. odległości od dna i ścian naczynia >50mm

Wszystkie procedury kalibracyjne należy wykonać przy wyeliminowaniu wpływu światła dziennego na wskazania sondy.

- W przypadku różnicy wskazań T_{u1} przyrządu w stosunku do wzorca T_{u2} obliczyć odchyłkę między wskazaniami przyrządu a wzorcem: T_{u1}/T_{u2}
- Nacisnąć i przytrzymać przez ok. 30 s klawisz **CAL** do pojawienia się komunikatu:

$T_u = 0.0$	NTU
osad kalibracja	

- Nacisnąć klawisz $\hat{U}$ lub $\hat{I}$ w celu aktywowania procedury kalibracji (pojawienie się poziomej strzałki po prawej stronie wyświetlacza)

- Klawiszami $\tilde{U}$ lub $\tilde{U}$ wprowadzić poprawkę, wynikającą z obliczonej wcześniej relacji $Tu1/Tu2$ (w zakresie $\pm 25\%$ w stosunku do charakterystyki fabrycznej)
- Nacisnąć klawisz **SAVE**, co zostanie potwierdzone przez komunikat **OK**.

Przykład: Urządzenie wskazuje mętność $Tu1 = 90NTU$ w roztworze o znanej mętności $Tu2 = 100 NTU$. Stosunek $Tu1/Tu2 = 0,9$. W tej sytuacji należy wprowadzić poprawkę i zmienić współczynnik Tu na wartość $1,1$.

Ponowne naciśnięcie klawisza **CAL** przed naciśnięciem klawisza **SAVE** spowoduje przerwanie procedury kalibracji i powrót wskazań przyrządu do stanu, w którym znajdował się przed pierwszym naciśnięciem klawisza **CAL**.

4.3. Ustawienie zakresu pomiarowego i prądu wyjściowego

Chcąc odczytać, lub ustawić zakres pomiarowy i prąd wyjściowy należy:

- nacisnąć i przytrzymać klawisz **SAVE** przez ok. 20 s, aż do pojawienia się na wyświetlaczu komunikatu:

0.0-250.0   4mA
zakres pomiarowy

Oznacza to, że fabrycznie został ustawiony zakres pomiarowy **0-250 NTU** dla zakresu prądowego **4-20mA**. Jeśli zachodzi potrzeba zmiany tej nastawy to należy wcisnąć klawisz **CAL**, a następnie klawiszami $\tilde{U}$ lub $\tilde{U}$ wybrać jeden z zakresów:

0.0-250	4-20 mA
0.0-500	4-20 mA
0.0-750	4-20 mA
0.0-1000	4-20 mA
0.0-250	0-20mA
0.0-500	0-20mA
0.0-750	0-20mA
0.0-1000	0-20mA

Po wyborze należy nacisnąć klawisz **SAVE**, co zostanie potwierdzone przez komunikat **OK**.

4.4. Ustawienie progu przełącznika MAX i jego histerezy

Przyrząd posiada przełącznik MAX do ustalenia górnego zakresu mętności cieczy, powyżej którego przełącznik powinien się włączyć (np. włączenie zasowy odcinającej dopływ wody).

PRZEKAŹNIK MAX

Chcąc ustawić żądane wartości zadziałania przełącznika MAX należy:

- przytrzymać klawisz **SAVE** przez ok. 20 s, aż do pojawienia się na wyświetlaczu komunikatu:

0.0-250.0   4mA
zakres pomiarowy

- Następnie klawiszami $\bar{u}$ lub $\bar{u}$ przejść do funkcji ustawienia przełącznika MAX

$T_u = 50$
MAKSIMUM

- nacisnąć klawisz **CAL**
- klawiszami $\bar{u}$ lub $\bar{u}$ ustawić żądaną wartość progu zadziałania przełącznika
- nacisnąć klawisz **SAVE**, co zostanie potwierdzone komunikatem **OK**

HISTEREZA PRZEKAŹNIKA

Chcąc ustawić histerezę przełącznika należy:

- przytrzymać klawisz **SAVE** przez ok. 20 s, aż do pojawienia się na wyświetlaczu komunikatu:

0.0-250.0   4mA
zakres pomiarowy

- Następnie klawiszami $\bar{u}$ lub $\bar{u}$ przejść do funkcji ustawień histerezy przełącznika

$T_u = 0.05$
HISTEREZA

- nacisnąć klawisz **CAL**
- klawiszami $\bar{U}$ lub $\bar{U}$ ustawić żadaną wartość histerezy przekaźnika w zakresie 0,1...0,5 NTU
- nacisnąć klawisz **SAVE**, co zostanie potwierdzone komunikatem **OK**.

Ponowne naciśnięcie klawisza **SAVE**, w dowolnym momencie opisanych powyżej procedur, spowoduje powrót przyrządu do funkcji pomiarowych.

5. ZALECENIA EKSPLOATACYJNE

Zalecamy systematyczne dokonywanie poniższych czynności konserwacyjnych zestawu pomiarowego mętności:

CO CZTERY TYGODNIE

- **Czyszczenie sondy:**

Zabrudzoną sondę oczyścić za pomocą szmatki i wody z mydłem. UWAGA! Na skutek znacznych zarysowań lub uszkodzenia okna pomiarowego wartość mierzona może być obarczona błędem. W zależności od aplikacji, czyszczenie może być realizowane w innych odstępach czasu (wyznaczonych doświadczalnie).

CO TRZY MIESIĄCE

- **Dokonać kontrolnej kalibracji** zestawu pomiarowego.

COROCZNE PRACE KONSERWACYJNE

- Sprawdzić moduł elektroniki.
- Sprawdzić kalibrację sondy.
- Dokręcić zaciski przewodów oraz sprawdzić czy są prawidłowo zamocowane.